

nuværende Landbrugsminister vil stille sig liberalt i disse Spørgsmaal, saa ere de politiske Forhold i Øjeblikket jo ikke af saa fast og stabil Karakter, at man har nogen Sikkerhed for, at den nuværende Minister vil blive siddende den Periode igennem, som denne Lov skulde gælde for, og hvad der vil komme efter, har man endnu mindre Sikkerhed for. For Kommissionens rolige og støtte Arbejde vilde det derfor være af overordentlig stor Værdi, om Loven fik en saadan Form, at Undtagelserne virkelig ogsaa blev Undtagelser.

Man har fra forskellig Side paabe-raabt sig den offentlige Menings Støtte til Lovens gode Udførelse, og dette vil jeg give min Tilslutning. I saa Henseende vil jeg gerne henlede særlig Sogneraadene Opmærksomhed paa, at de bør tage sig det meget alvorligt, naar de skulle udtale sig om Laansøgernes Kvalifikationer. I de enkelte Tilfælde, hvor det hos os ikke er gaaet godt for den Mand, der har overtaget et Statshusmandsbrug, har Grunden i særlig Grad været den, at vedkommende ikke har egnet sig dertil. Det er jo givet, at en saa faatallig Kommission som en Kommission bestaaende af 3 Medlemmer i en Amtsrådsreds absolut ikke kan have personligt Kendskab til en hel Mængde af Ansøgere. Det kan man derimod forlange af de paagældende sognekommunale Myndigheder, som derfor ogsaa i høj Grad bør være vejledende i Spørgsmaalet om, hvorvidt den paagældende Ansøger bør overtage et saadant Husmandsbrug.

Hvis man giver Loven et saadant Indhold, som jeg her har antydnet, hvis man gaar til en meget betydelig Forhøjelse af Laanværdien, udvider Adgangen til at komme ind under Lovens Begunstigelser, giver Husmandsorganisationerne Indflydelse paa Kommissionernes Sættelse, faar indført en bedre Form for Tillægsaanene, faar under en eller anden Form truffet en Ordning, hvorved man gør det muligt for de Husmænd, som virkelig fortjene det, at opnaa Kredit, indfører en Bestemmelse om, at der kan gøres et Forsøg med offentligt Fæste af den Jord, der nu er i offentlig Besiddelse, og endelig giver en begrænset Adgang til at søge Statslaan til et større Brug, hvis en Udvidelse af det bestaaende af praktiske Grunde ikke kan finde Sted — da vil der, tror jeg, fremkomme et Lovværk, der vil blive til Velgjørelse for de Smaakaarsfolk, vi her til-

sigte at hjælpe, og som det vil være en Ære for den danske Rigsdag at gennemføre.

Formanden: Folketingsmanden for Randers Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

N. P. Jensen: Jeg har ønsket Ordet straks for en kort Bemærkning for med et Par ganske klare Tal at berøve det ærede Medlem fra Skanderborg (H. Rasmussen) den Illusion, at Hensyn eller Ikke-Hensyn til de jyske Heder skulde kunne omstøde de Beviser, jeg i Gaar fremsatte angaaende Statshusloddernes Bonitet. Den sidste Opgørelse af Hedearealet foreligger i „Statistisk Tabelværk“ for 1896. Der er hele Jyllands Areal opgjort til 4,542,160 Tdr. Land og hele Jyllands Hedeareal til 623,624 Tdr. Land. Holde vi nu Hedearealet helt udenfor Beregningen, bliver der tilbage 3,918,536 Tdr. Land. Paa dette Areal regner jeg nu, at hele Jyllands Hartkorn ligger, altsaa ogsaa den Smule, der i Virkeligheden ligger paa Hederne; det vides ikke hvor meget. Derved regner jeg altsaa denne Jord for at være bedre, end den virkelig er, idet den faar et forhøjet Hartkorn. Der findes i Jylland, By og Land, det hele medregnet, efter „Statistisk Aarbog“ 1898 Side 34, 170,813 Tdr. Hartkorn. Divideres det ind i det før nævnte Areal, viser det sig altsaa, at naar Jyllands Heder holdes udenfor, findes der i Jylland gennemsnitlig 23,0 Tdr. Land pr. Td. Hartkorn, medens Gennemsnittet for Statshusene ifølge Side 18 i de Meddelelser, jeg omtalte i Gaar, er 22,8. Altsaa Resultatet holder sig endnu paa den samme Side. Selv om vi fuldstændig se bort fra Hedearealet, men ikke fra dets Hartkorn, viser det sig alligevel, at Statshusmandsjorden er i Bonitet fuldtud paa Højde med al anden Jord.

Formanden: Det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Aadal: Det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (Mads Larsen) udtalte overfor min Omtale af, at Husmændene skulde raade over større Midler, naar man gik op over 6,000 Kr., at han mente dog, det var de ubemidlede, der nærmest skulde komme i Betragtning. Deri er jeg enig med ham, og jeg fremhævede ogsaa forrige Gang, at jeg var sikker paa, at der